

УДК 330.322.011

Комеліна О.В., д.е.н., професор,
ORCID 0000-0001-9297-4985, Komelinaolha@gmail.com

Васюта В.Б., к.т.н., доцент,
ORCID 0000-0002-7469-3968, Vasuta_V_B@meta.ua

Міняйленко І.В., здобувач,
ORCID 0000-0002-0388-6199, inna.minyaylenko@gmail.com

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

ЧИННИКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Анотація. Визначено пріоритетність розвитку будівельної галузі, яка сприяє економічному зростанню та створює умови для розв'язання багатьох соціальних проблем. Авторами сформовано основні проблеми, що перешкоджають зміцненню конкурентоспроможності будівельної галузі. Систематизовано чинники інвестиційної активності підприємств будівельної галузі. Виокремлено економічні, технологічні, політичні, організаційно-управлінські та соціально-психологічні фактори інвестиційної активності. Особливу увагу автори приділяють чинникам, які сприяють або протидіють розвитку інвестиційних процесів, так як головним спонукальним механізмом активізації інвестиційної діяльності підприємств будівельної галузі є конкуренція.

Авторами запропоновано систему показників для оцінювання впливу чинників інвестиційної активності підприємств будівельної галузі, що дозволить сформулювати пропозиції щодо її покращення.

Ключові слова: будівельна галузь, будівельні підприємства, інвестиційна активність, чинники, показники.

Komelina O., Doctor of Economic Sciences, Professor,
ORCID 0000-0001-9297-4985, Komelinaolha@gmail.com

Vasiuta V., Ph. D., Associate Professor,
ORCID 0000-0002-7469-3968, Vasuta_V_B@meta.ua

Minyailenko I., postgraduate student,
ORCID 0000-0002-0388-6199, inna.minyaylenko@gmail.com
Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University

FACTORS OF INVESTMENT ACTIVITY OF ENTERPRISES OF THE CONSTRUCTION INDUSTRY

Abstract. The priority of the development of the construction industry, which contributes to economic growth and creates conditions for solving many social problems, is determined. The authors formed the main problems hindering the strengthening of the competitiveness of the construction industry. The factors of investment activity of construction industry enterprises are systematized. The economic, technological, political, organizational, managerial and socio-psychological factors of investment activity are singled out. The authors pay particular attention to factors that promote or counteract the development of investment processes, as the main incentive mechanism for the intensification of investment activity in the construction industry is competition.

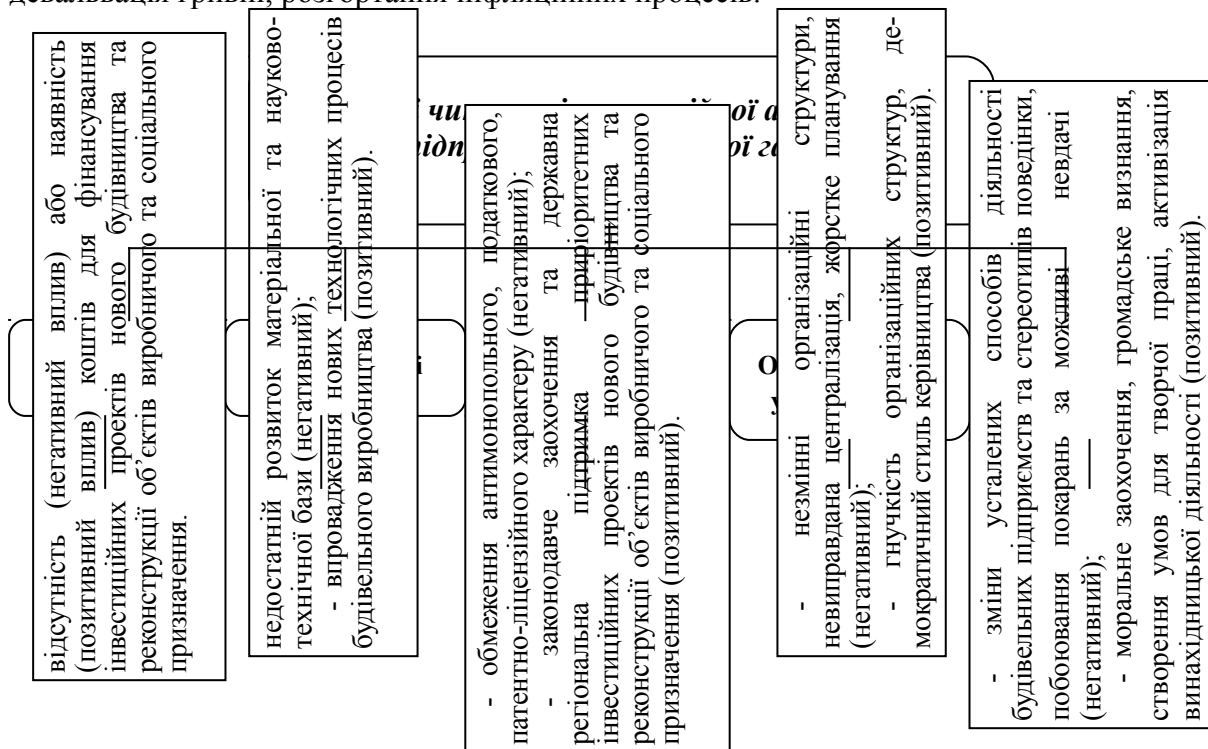
The authors propose a system of indicators for estimating factors of investment activity of construction industry enterprises, which will allow to formulate proposals for its improvement.

Keywords: construction industry, construction companies, investment activity, factors, indicators

Прискорений розвиток будівельної галузі є однією з надважливих ознак виходу економіки країни з економічної кризи, створює мультиплікативний ефект у суміжних галузях економіки, формує позитивну динаміку створення робочих місць та може розглядатися як необхідна умова розв'язання багатьох соціальних проблем. Інвестиційна активність будівельних організацій є позитивною ринковою реакцією і означає формування передумов для поліпшення інвестиційної привабливості. Ринкову реакцію можливо виміряти як кількісно, так і оцінити її з якісних позицій [1].

На сьогоднішній день вітчизняна будівельна галузь перебуває у стадії глибокої рецесії. Серед основних проблем, що перешкоджають зміцненню конкурентоспроможності будівельної галузі, доцільно виокремити: відсутність джерел фінансування будівництва; високий ступінь зносу основних фондів; бюрократичні перешкоди на шляху реалізації інвестиційних проектів; недосконала система ціноутворення; недосконала система механізмів нормативно-правового регулювання; низький рівень інвестиційної активності будівельних підприємств [2].

Чинники інвестиційної активності [3] підприємств будівельної галузі, врахування яких дозволить сформувати ефективну інвестиційну стратегію, умовно можна розподілити на політичні, економічні, технологічні, організаційно-управлінські та соціально-психологічні (мал. 1). Не менш важливими чинниками сучасного стану будівельної галузі є військово-політичний та фінансово-економічний, зокрема девальвація гривні, розгортання інфляційних процесів.

Малюнок 1 – Чинники інвестиційної активності підприємств будівельної галузі

Головним спонукальним механізмом активізації інвестиційної діяльності

підприємств будівельної галузі є конкуренція. Крім того, є ще багато чинників, які сприяють або протидіють розвитку інвестиційних процесів, а саме: відсутність або наявність коштів для фінансування інвестиційних проектів нового будівництва або проведення модернізації та реконструкції існуючих об'єктів; недостатній розвиток матеріальної та науково-технічної бази; обмеження патентно-ліцензійного характеру; жорстке планування; опір змінам тощо [4].

Про ефективність реалізації інвестиційної політики підприємства свідчать показники ефективності використання інвестиційного капіталу з урахуванням виручки, прибутку та інших результативних показників [5].

Для оцінювання впливу виділених чинників інвестиційної активності підприємств будівельної галузі доцільно використовувати наступну систему показників: питома вага витрат на інвестиційну діяльність у вартості довгострокових активів; питома вага позикових коштів, спрямованих на інвестиційну діяльність, у загальній сумі позикових коштів; питома вага власних коштів для інвестиційної діяльності в загальній сумі власних коштів; питома вага введених виробничих потужностей у вартості основних виробничих фондів; питома вага вибулих виробничих потужностей у вартості основних виробничих фондів тощо (табл. 1).

Таблиця 1 – Показники інвестиційної активності підприємств будівельної галузі

Показники збільшення	Показники зменшення
Питома вага введення нових потужностей у вартості основних виробничих фондів	Питомих інвестиційних витрат
Темп росту виробничого потенціалу будівельних підприємств	Темп зниження енергоємності будівельного виробництва
Темп росту інвестиційного капіталу	Темп зниження матеріалоемності будівельної продукції
Темп інтенсивності реалізації інвестиційних проектів нового будівництва та реконструкції або модернізації існуючих об'єктів	Скорочення термінів розробки і реалізації інвестиційних проектів нового будівництва та реконструкції або модернізації існуючих об'єктів

Висновок. Запропонований підхід щодо систематизації чинників інвестиційної активності підприємств будівельної галузі дає змогу виявити основні характеристики, що складають інвестиційну привабливість будівельних підприємств за допомогою різних критеріїв типології та сформувані пропозиції щодо її покращення.

Література

1. Сухоруков А. Проблеми підвищення інвестиційної активності регіонів // *Економіка України*. – 2005. – №8.
2. Kuzmenko Olha H. Investment activity of insurance companies [Електронний ресурс] / Olha H. Kuzmenko // *Financial Space*. – 2013. – №3(11). – Режим доступу: <https://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1303/ref/13kogids.pdf>
3. Feyer O. V. Analysis of investment activity of transcarpathian enterprises [Електронний ресурс] / O. V. Feyer // *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. – 2015. – Серія Економіка. Випуск 2(4). Частина 1. – С.199-203. – Режим доступу: <http://www.msu.edu.ua/visn/wp-content/uploads/2015/11/2-4-1-2015-34.pdf>
4. *Управління та адміністрування в національній економіці: інформаційно-аналітичний аспект*: за ред. д.е.н., проф. Комеліної О.В. – Полтава: ПолтНТУ, 2016. – 280 с.

5. *Онищенко В.О. Інноваційний потенціал в системі формування моделі інноваційної політики регіону / В.О. Онищенко, Ю.С. Довгаль // Економіка і регіон. – 2012. – № 6 (37) – С. 3-9*